

Kapucinus ünnep Máriabesnyőn

A Gödöllőhöz közeli Máriabesnyőn évszázadok óta éltek kapucinusok, kivéve az elmúlt negyven esztendő. Aki nem tudta, Nagy László Tamás házfőnök köszöntőjéből megtudhatta ezt is, amikor december 8-án délelőtt a megújult templom megáldására érkező Keszthelyi Ferenc váci püspököt üdvözölte.

Évszázadok történelme pergett le pár perc alatt a templomban. Hallhattunk Szűz Mária hagyományos tiszteletéről — hiszen a török pusztítása után, 1759-ben Grassalkovich Antal, a környék birtokosa az ő tiszteletére kezdett új templom építésébe. Az egyik kőműves az alapozáskor elefántcsontból készült szobrocskát talált, amely Szűz Máriát ábrázolta a kis Jézussal. Ekkortól vált a templom és egész Besnyő híres zarándokhelyé. A templom szolgálatára és a hívek ellátására 230 évvel ezelőtt Migazzi Kristóf váci püspök kérésére a kapucinusok vállalkoztak. A hamarosan kicsinek bizonyult régi templom fölé építtette Grassalkovich Antal a ma újra eredeti szépségét mutató istenházát. (Ez volt birtokain a 33. templom.)

Kezdetben négy kapucinus működött itt, ám annyi lett a tennivaló, hogy a rendházuk már tizenhat személy számára épült, s így meg tudták oldani, hogy nagyobb ünnepeken éjjel-nappal szolgáljanak: misézzenek és gyóntassanak. E szolgálatukat csak a már említett negyven esztendőre kellett felfüggeszteniük.

A mostani ünnepre, amely letelepedésük 230. évfordulója is, sikerült a templomot kifestetniük. Ekkor fedezték fel a szentély két oldalán az 1760-as években készült, ám utólag elfeledett két freskót, amelyek most ismét eredeti szépségükben láthatók. „Hálás köszönettel említem Keszthelyi Ferenc püspök atya erkölcsi és anyagi támogatását, valamint az önkormányzatét is. Szólni kell a helybeliek segítségéről is. Szeretettel köszöntöm a környékről és a távol-

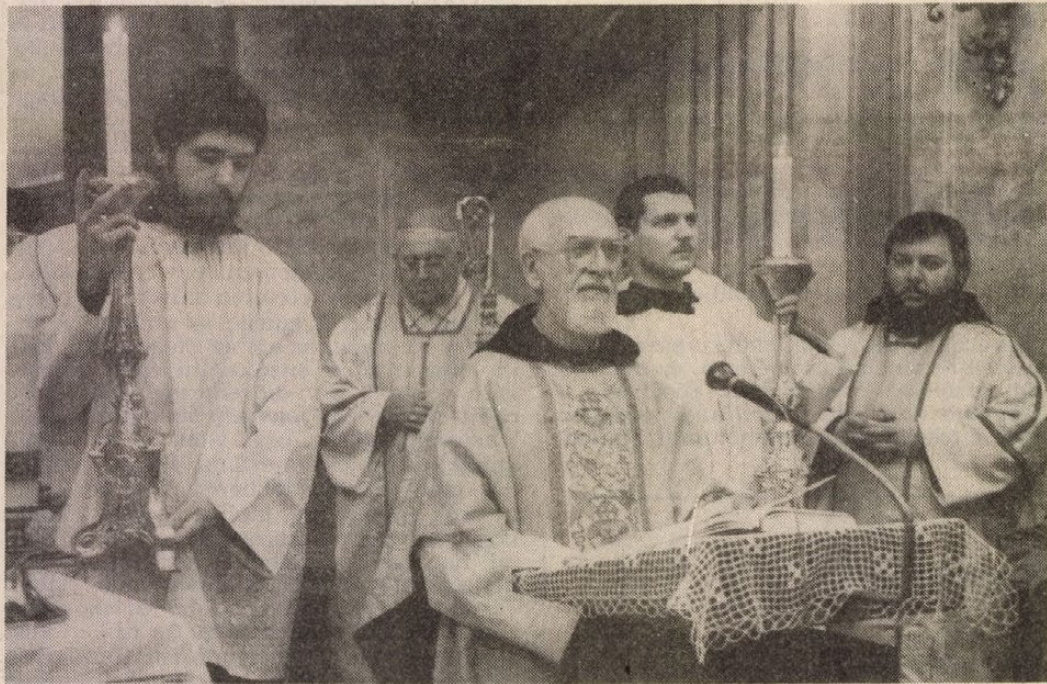
ból érkezett zarándokokat is. De köszöntem nem kell Ottmár atyát is, aki itt szolgálta az Urat hosszú éveken át, s akinek arany-miséjén vehetünk részt azokkal, akik a Szeplőtelen Fogantatás ünnepét Besnyőn, zarándokként ünneplik.” — fejezte be a házfőnök beszédét.

A főpásztor Szűz Mária ünnepéről s Máriabesnyő jelentőségéről szólt. Emlékeztetett arra, hogy a Szűzanya mindig jelen volt Besnyőn. „Őt nem tudták eltávolítani onnan, mint a kapucinusokat. Itt van most is velünk, hogy közbenjárjon értünk és hazánkért Krisztusnál. Talán a megújult templom is kifejezi azt a hálát, amelyet a kapucinusok éreznek azért, hogy negyven évig hazavárták őket, s most, végre visszatérhettek. Isten dicsőségére, a Szűzanya és Szent Ferenc tiszteletére, a magyar nép javára nevelhetnek mostantól novíciusokat, s szolgálhatják a híveket napról napra, évről évre. Besnyő az egész magyar egyház ékköve, de kivált a váci egyházmegyéé. Igaz, az ezer éves egyházmegye a felére zsugorodott, de így is gazdag maradt kegyhelyekben” — fejezte be beszédét Keszthelyi Ferenc váci püspök.

A szentmisét — melynek keretében az újjászületett templom megáldására sor került — az aranymisés Ottmár atyával együtt mutatta be a főpásztor. Ezután a jelenlévők elvonultak az ezüstbe foglalt kegyzsobor előtt, s imádkoztak lelki, családi békejükkért és a nemzet javáért.

Sokan voltunk. Könyörgő szavunk bizonyára meghallgatásra talál. Szükség volna rá.

Bókay László

ÁMON OTMÁR ATYA ARANYMISÉJÉT MONDJA (MÁRIABESNYŐ)

A szeretet ózdi melege

Mozdonyt nem loptam! — hangzik a népies fordulat, mellyel valaki arra utal: különösebben nagy vétke nincs. Olyan ő is, mint a többi ember. Ózdon lehet, hogy másként van ez is. Ki tudja, nem költöttek-e már el mozdonyt is — és adták el aztán kilóra? Mindenesetre a síneket kiszedték alóla. Állunk a hídon, alattunk az öntődéhez futó sínpárok egyike-másika hiányzik. Régen járt erre felé vonat. Valaha itt az elosztónál ha meg-megdőccent egy vagon a váltón, a magasra felpúpozott szén peregni kezdett a töltés kövei közé. Ki bánta? Folyamatosan jöttek a teli vagonok, a KGST felirátú kocskón, s visszáruval tértek meg nyöszörgő kerekeken.

Állunk a hídon, s lent a kiforgatott sínek között cigány fiú csákányolja a követ. Beletúr kezével, a fellazított anyagot ujja hegyével tapintja, majd egyszer-egyszer a zsákba dob valamit.

Mit szedeget az a gyerek ott? — kérdeztem a plébánost.

— Szenet — hangzik a rövid válasz, aztán továbblep az atya. Milyen szerencse, hogy hosszú vasúti szerelvények egykori fölőslégéből ma egy egész nejlonszák szenet kaparhat össze valaki, és a karácsonyi otthon melegét zsákban viheti haza. Ha egyáltalán otthon az, ahová így visznek szenet.

— Nekem ezt minden nap látnom kell — mondja Balogh Gyula ózd-vasgyári plébános már a plébánia barátságos szobájában. Vagy ezt, vagy azt, hogy egy fadarabot húznak végig a városban, viszik haza tüzelni. Vagy egy vasdarabot visznek, hogy az árából, ha egyáltalán kell valakinek, kenyeret vegyenek.

Voltak ennek a városnak valaha fényes karácsonyai?

— Azt tapasztalom, hogy aki igazán Istennel él és Istent keresi a karácsonyban, annak a lelkében ugyanazok az érzések vannak ilyenkor, mint bárki másnak, bárhol másutt. Azok megtapasztalják, hogy az Isten szereti őket. Ha a külsőségeket tekintjük, biztosan voltak Ózdnak fényesebb karácsonyai. Csak hát a hit kérdéseti velem: melyik az igazi Karácsony? A mindennapi beszélgetésekből tudom: a szegények közül többen megérzik, hogy az ő életükben inkább jelen van Isten, mint a gazdagokéban.

Nekem nagyon a harmadik világ hangjának érződik, amit mond. Az egyház kellően odafigyel erre a térségre, az itt élő emberekre?

— Szabad őszintének lennem? A Vatikáni zsinat szellemében többen kellene figyelni a térségre. Azt hiszem, nem törődünk kellőképpen a szegényekkel. Most nem pénzre gondolok, mert az nincs az egyháznak sem. A lelki törődésre és vigaszra. Nem figyelünk oda eléggé az ifjúságra sem. Én mondom ezt, az egyházmegyei ifjúsági megbízott. Azt hiszem, ezt nagyobb távlatban kell kezelnünk. Többet érzek belől, mint amit most meg tudok fogalmazni. Az egész ország se nagy, az egyházmegyék meg főleg nem nagyok, kivált így, hogy két-té osztották az egri is. Csak most már nem kéne itt megállni! Most sokkal könnyebb lenne fölfedezni konkrét tennivalókat, programokat szervezni a fiataloknak. Nem egy évről van itt szó, hanem legalább tízről. De most kellene elkezdni.

Mint az egyházmegye ifjúsági ügyekkel megbízott lelkipásztor, ezt nem teheti meg?

— Hat éve kaptam ezt a lelkipásztori

megbízást, azóta a negyedik helyemen vagyok. Igyekszem mindenütt alkalmas lenni. Olyan vagyok, mint egy franciakuks: a feladathoz állítható. Mindentíve cipelem magammal az egyéb feladataimat is. Volt olyan, hogy Újfehértóra vittem az ifjúsági vezetőképzőt, hétvégi bentlakással. Bárhol vá kerülök, az első lépést mindig a fiatalok felé teszem. Szervezni, vezetni őket — s így magamban is ébren tartom ezt a fajta érzékenységet, hogy az ifjúsággal törődjek.

Végül is negyven éves. Kegyelemi pillanat lehet, hogy ilyen, a jövőbe és az ifjúság felé tekintő lelkipásztor került Ózdra. A város szempontjából értem ezt. Van valami terve a várossal?

— Olyan fórumot szeretnék létrehozni az egyházközségben és itt a plébánián, ahol találkozhatnak egymással az emberek. Épületünk van bőven. Azonkívül jó munkatársi gárdát szeretnék kialakítani, a hitoktatástól kezdve a liturgikus, a karitatív és gazdasági terület minden tennivalójába bevonni az embereket. Néha azt képzelem, hogy idővel katolikus iskolát is létrehozhatunk. De ami megmenthetné ezt a várost, az egy olyan szerzetesrend letelepedése volna, amely a társadalom periferiájára szorult emberek megsegítését tekintő hivatásának.

Sokan gondolnak karácsony este sajnálkozva a papra. Mert neki nincs családja, és egyedül tölti a Szentestét. Sajnáljuk-e az ózdi plébánost?

— Ott nincs magány, ahol szeretet van. Ha nincs szeretet, a családon belül is magányosak az emberek. Ezt nagyon érzi az ember Ózdon. Istent kevésbé volt módjuk megismerni sokaknak az ateista nevelés miatt. Rengeteg a csonka vagy „csak” problémás család. Látszólag talán együtt vannak, de mert nem ismerik Istent, nem ismerik az igazi szeretetet: melegség sincs. Több magányossal találkozom itt, mint ahányan azt feltételezik rólam, hogy én is az vagyok. Egyébként is, István atyával, a káplánnal mindent közösen végzünk.

Hogy mégis megnyugtassuk az aggódókat, elmondanád, milyen ma egy fiatal lelkipásztor Szentestéje?

— Tizenöt évi tapasztalatom, hogy a Karácsony két szálon indul el, és azoknak a legszentebb pillanatban kell összehatárolniuk. Akkor nagy ünnep és kegyelem. Az egyik szál, amely sajnos minden papra ránehezedik, hogy szinte mindenről magának kell gondoskodnia, legalábbis utánanéznie. A karácsonyfa égőtől, az angyalhajig és díszekig. Rájöttem, ha csak ennyi a dolgom a Karácsonnyal, akkor ez nagyon kifáraszt. Négy-öt éve van egy másik karácsonyom, amit az emberek nem látnak sem itt Ózdon, sem másutt. Nem is tudom hogyan mondjam. Félek, nehogy kibeszélve elrontsam:

Amikor elérkezik a Szenteste és minden elcsendesedett, át szoktam menni a templomba. Semmihez sem hasonlítható a templom ünnep előtti csendessége. Amikor még nem világítanak a karácsonyfák gertyái, a díszes betlehem sötét, csak az örökmécses dereng a szentélyben. Gyanta illat van és hideg. Ilyenkor elindulok, és Jézussal együtt körbejárom azokat, akiket szeretek. Benézek a szülői házba, ott látom édesanyámat, a testvéreket, látom a kicsik ragyogó szemét, amint a bátyám csillagszórót gyújt nekik. Örülök, hogy velük lehetek, ha nem is látnak. Aztán tovább megyek Jézussal a szívében. Meglátogatom azokat az egyházközségeket, ahol előzőleg működtem. Beköszönök egy-egy családba, végignézem valamennyiüket. Aztán elnézek barátaim felé. Az egyiknél többször időzök. Könnyezni látom: most vált el a feleségétől. Húsz éve ez az első karácsonyuk egymás nélkül. Felesége, két fia is sírnak, két távoli pontján ugyanannak a városnak. Megáldatom őket Jézussal, és halkan mondom Jóska, menj vissza hozzájuk! Aztán a betegekhez is elmegyek, akiket ismerek, s akikről tudom: mindennap imádkoznak értem, akik szenvedésüket és fájdalmukat felajánlva sokszorosan felülműlják azt a munkát, amelyet én végezek.

Ha elfogytak az ismerősök, úgy este tíz óra körül, akkor betülök az autóbá, és elmélkedve körbejárom az egyházközséget. Buszok nem járnak, mindig találom olyankat az utcán, akiknek segíthetek. A legkihívatóbb utcákat járom végig. Látva az elhagyatottságot, Betlehemben érzem magam. Amerre elmegyek, imádkozom és megáldom a házakat — Jézussal a szívében.

Tavaly bekopogtattam egy idős házaspárhoz. Ismerem őket, szegények nagyon. Az öregasszony éppen az ünnepi vacsorát készítette, szalonát süttött emberének karácsony este. Sült a kislábasban a szalonna, és az öregember melededett a tűznél. Az összepórolt szívet és a talán messziről hazavonszolt fát a tűzhely tetején szárították. Szaga volt annak is.

Képzeld el, hogy pap vagy. S te, aki ilyenkor sokat elmélkedsz a betlehemi egyszerűségről, az istálló szegényeiről, az Isten szeretetéről, egyszer csak a huszadik század végén bekopogatsz egy ajtón, belépsz, és ott találsz magad Betlehemben. Próbáld ki!

Juhász Ferenc

Ha szeretet nincs bennem, mit sem érek....

A magyar Himnusszal és Szent Pál szeretethimnuszával kezdődött december 11-én a Rezső téri templomban a mozgáskorlátozott gyermekek iskolájának ünnepsége. Ökumenikus istentiszteletre gyűltek össze, hogy a fővédnökkel, Paskai László bíborossal, a testvéregyházak képviselőivel, a zsidó hitközség rabbijával, tanáraikkal, szüleikkel és a környék híveivel együtt ünnepeljék a Mozgásjavító Általános Iskola és Diákotthon kilencvenéves fenállásának ünnepét.

Hajnal György, a Regnum Marianum plébánosa, az iskola vezető hitoktatója köszöntötte az egybegyűlteket. Nádas Pál, az iskola igazgatója a kilenc évtizedes múltra visszatekintő intézet sorsát idézte fel, az alapítástól, a közel negyven éves tiltáson át, mostani fejlődéséig. Markovits Zsolt rabbi az Öszövétség nyelvén idézte mindnyájunk Bibliájának egy-egy részletét, Nagy Tibor református püspökhelyettes az Evangélium egy gondolatát kiemelve szólt a gyerekekhez, Bolla Árpád evangélikus esperes pedig imát mondott. Paskai László bíboros elsősorban a nevelők, a szülők helyzetét, felelősségét elemzte. A hívek könyörgéseiben a mozgáskorlátozott gyerekek imádkoztak azért, hogy jobban tudjanak szeretni, s mások is jobban viszonzzeressék őket. Hogy gyermek és felnőtt, rokon és idegen elfogadja másságukat, ők pedig szeretettel, türelemmel viseljék keresztjüket.

b.i.

